

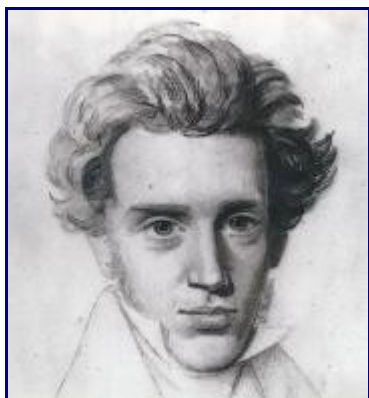
Debat / 12. jan 2015

Bog anmeldelse: Søren Kierkegaards kamp for livet på Frederiks Hospital i København

Anmeldelse

12. Jan 2015
"OC; 0

Forfatteren er mag.art. i filosofi og har forfattet en række bøger om Søren Kierkegaard. I denne bog har han fokuseret på det sygdomsforløb, der er beskrevet i lægejournalen under Kierkegaards indlæggelse på Frederiks Hospital fra den 2. oktober 1855 til hans død den 11. november 1855. Han blev 42 år.

Forfatter: Jens Staubrand www.kierkegaard-kultur.dk. Sider 200. Pris 225 kr.

Kierkegaard blev akut indlagt med parese i begge ben, og under indlæggelsen havde han tiltagende problemer med afføring og vandladning, han kunne ikke stå oprejst, lå det meste af tiden i sengen, blev tiltagende kraftesløs og gled til sidst over i en bevidsthedssløret tilstand, før døden indtraf.

Han blev behandlet med amerikansk olie og sæbevandsklyster. For at stimulere benmusklerne gav man elektriske stimuleringer – alt sammen uden virkning.

Hvad Kierkegaard fejlede har været genstand for mange spekulationer og hypoteser. Selv mente han, at den store mentale belastning, som hans arbejdsmåde krævede, førte til hans fatale sygdom.

Blandt mange forslag til diagnoser, der er fremsat fra forskelligt – også lægesagkyndigt – hold, kan nævnes tuberkulose, meningitis, hjerneblødning, syfilis og en art nervesygdom.

Staubrand har sammen med professor Kåre Weissmann i 2013 publiceret en artikel i Bibliotek for Læger, hvor der på overbevisende måde argumenteres for diagnosen Potts sygdom, som er tuberkuløs spondylitis, der gennem sammenfaldet af ryghvirvler medfører parese i benene.

Kierkegård havde fra tidlig alder en svær kyfose, og under indlæggelsen hostede han slim og blod op, hvad der taler for tuberkulosediagnosen – hvilket også blev ventileret i hospitalsjournalen.

Bogen rummer en tekstdel, der vedrører Kierkegaards religiøsitet og hans forfatterskab, i en anden del fortælles der om Frederiks Hospitals indretning og om nogle af de læger, der tilså Kierkegaard og førte de journaler, der ligger til grund for hypoteserne om sygdommens beskaffenhed. Nærmere kommer man næppe, da der ikke blev foretaget obduktion.

Den artikel, som forfatteren i 2013 skrev sammen med Kåre Weissman kunne med fordel have været nævnt i teksten.

Bogen er letlæst og har et udmærket billedmateriale.

Tom G. Bolwig, bolwig@tdcspace.dk